

Moss politistasjon
Postboks 308
1502 Moss

Moss, 27.11.07

**ANMELDELSE AV REFSNESALLEEN 2 BORETTSLAG
V/ STYRELEDER PÅL HALVORSEN, SAMT KAY OTTO STENSRUD,
FOR INNFANGING OG AVLIVING AV KATTER**

Jeg anmelder med dette Refsnesalleen 2 borettslag v/ styreleder Pål Halvorsen, samt Kay Otto Stensrud for ulovlig innfangning og avliving av minst 3 katter.

Bakgrunn

I Moss Dagblad den 16.11.2007 <http://www.moss-dagblad.no/lokalnytt/article3130908.ece> fremkommer blant annet følgende: Tre katteeiere savner sine ID-merkete katter som ble borte mellom den 2. og 4. november 2007. I samme periode ble det i regi av Refsnesalleen 2 borettslag fanget og avlivet katter i samme område. Borettslagets formann, Pål Halvorsen, uttaler til Moss Dagblad at det har skjedd avliving av katter i denne perioden, og at avlivingen har skjedd på en human måte av profesjonelle folk og at han har avklart innfangningen og avlivingen med Mattilsynet og Dyrevernet.

Mattilsynet har imidlertid bekrefter (vedlagt) at innfangningen og avlivingen ikke er "klarert" hverken av Dyrevernsnemnda eller av Mattilsynet.

I Moss Dagblads leder den 19.11.2007 uttaler Kay Otto Stensrud at han avlivet tre katter i det aktuelle tidsrommet. De ble først fanget i en felle som Stensrud hadde overlatt til formannen i borettslaget, Pål Halvorsen. Stensrud bekrefter at kattene ikke ble sjekket for eventuell ID-merking før han skjøt disse. Moss Kommune, ved Torhild Wessel-Holst, uttaler også at det ikke er tillatt å avlive andres katter, og at kommunen ikke har noe med denne saken å gjøre.

I Moss Dagblad av 22.11.2007 <http://www.moss-dagblad.no/lokalnytt/article3139673.ece> intervjues styreformann Pål Halvorsen som sier at han ikke har tatt livet av eide katter, men kun katter som er hjemløse. Mattilsynet uttaler at de ikke tar seg av slike saker bortsett fra å gi råd om tiltak. De understreker at hjemløse katter er allment akseptert i Norge og at enhver frisk katt, eid eller hjemløs, har rett til å leve fritt, samt at det er viktig å ta kontakt med veterinærene i distriktet når det dukker opp tilsynelatende hjemløse katter.

Norsk Huskattforening redegjør på sine nettsider om de dommer som stadfester at innfangning og avliving av andres katter er ulovlig. Dommene finnes på nettsiden <http://home.no.net/huskatt> - meny "Dyr i borettslag" <http://home.no.net/huskatt/borettslag.htm>, der særlig brevet til Leieboerforeningen viser disse dommene.

Ytterligere rettspraksis og dommer som er relevante for saken finnes på nettsiden til Norsk Huskattforening <http://home.no.net/huskatt> meny "Dyr i borettslag" I denne menyen finner dere brevet til Leieboerforeningen http://home.no.net/huskatt/Leieboerforeningen_juli_2004.pdf . På side 2, pkt. 2 i dette brevet refereres det til tre rettssaker: Åsbråten borettslag fra Holmlia, to tilfeller fra Arendalsområdet <http://home.no.net/huskatt/arendal.pdf> ,samt Høyesterettsadvokat Tore Sverdrup Engelschiøns utredning lovtolkning om av avliving av katter <http://home.no.net/huskatt/katteutv.pdf>.

I en nylig avsagt dom i Halden dømte politiet en kattefanger til å betale kr. 7.500,- i bot fordi vedkommende hadde fanget naboens katt i kattefelle med den hensikt å drepe katten. Se link fra Halden Arbeiderblad: http://www.halden.no/vis_sak.asp?refnum=1622.

Det rettslige grunnlag for anmeldelsen

Straffeloven

Man kan ikke avlive andres eide dyr, dette følger blant annet av strl. §§ 291 og 391. Katter vil etter lovverket alltid relateres til en menneskelig eier, og er som sådan en "gjenstand" som tilhører "en annen". Den som tar livet av en eid katt, eller medvirker til det, kan derfor straffes for skadeverk etter disse bestemmelsene. Straffen etter § 391 om skadeverk, er bøter eller fengsel inntil tre måneder. Strl. § 407 uttaler at den som krenker en annens rett, ved å fange eller drepe dyr som ikke er i noens eie, straffes med bøter. Dette omfatter også hjemløse katter.

Dyrevernloven

Dyrevernloven § 1 omfatter alle slags dyr, inkl. katter, både eide og hjemløse. Overtredelse av dyrevernloven kan straffes med bot eller fengsel, jfr. § 31. Dyrevernloven § 6 annet ledd fastslår at avliving av dyr man treffer på, bare kan skje når dyret er så sykt, skadet eller hjelpeløst at det ikke kan bli bra igjen, og når avliving er nødvendig for å hindre mer lidelser for dyret. Avliving av hjemløse og forvillede katter er etter denne forståelse forbudt med mindre de er så syke, skadet eller hjelpeløse at livet ikke står til å redde. Oslo Namsrett kjennelse av 29. mai 1997 uttaler at: "borettslaget vil være uberettiget både til innfangning og avliving av katter - enten det nå dreier seg om katter som noen eier --- eller det er snakk om herreløse katter-- og det ikke sees å foreligge noen hjemmel for unntak som er aktuell i det foreliggende tilfelle." Retten er klar - avliving av eide og hjemløse katter er forbudt uten særskilt hjemmel.

Viltloven

Avliving av friske katter vil være i strid med viltloven § 3 første ledd om fredning, og straffbart etter viltloven § 56, jfr. § 3 annet ledd om forbud mot å jage fredet vilt.

Viltloven freder som kjent alle viltlevende landpattedyr i Norge utenom de fastsatte jakttider som er fastsatt for enkelte dyreslag. I viltloven er i tillegg viltbegrepet utvidet til å gjelde arter som er eller var tamme, og

som kan danne villlevende bestander i norsk fauna. Et typisk eksempel er tamrein som etter omstendighetene blir villrein ved at de "forviller" seg i fjellet og kommer under viltlovens domene. Et annet eksempel er den amerikansk importerte minken som var et fremmedelement i norsk fauna, men som nå faller under viltloven med dens fredningsbestemmelser og jakttider. På samme måte er det ikke noe hinder for at huskatten forviller seg og blir "villkatt", og dermed faller under viltlovens beskyttelse som fredet. Forarbeidet til viltloven bygger på at forvillede katter omfattes av viltloven og følgelig er fredet. I NOU 1974 nr. 21 ble det foreslått som et unntak fra fredningen, at grunneieren kunne skyte omstreifende katter på egen grunn. I Ot.prop. nr. 9 for 1980-81 ble forslaget inntatt som § 52 i utkast til ny viltlov som et unntak fra fredningsbestemmelsene. Avlivingsadgangen for grunneieren var ny i forhold til dagjeldende lovgivning. Forslaget vakte ramaskrik da det ble kjent, og det ble forkastet under stortingsbehandlingen.

De begrensninger som ble satt på adgangen til å avlive katter, viser at avliving av katter ikke kan skje uten særskilt lovhjemmel. Når forslaget ikke ble lov, er det på det rene at det må hjemmel til for å ha rett til å avlive katter, og at slik hjemmel ikke er fastsatt i viltloven. Det foreligger en rettsavgjørelse av spørsmålet om hjemløse eller forvillede katter hører under viltloven. I kjennelse av den 29. mai 1997 uttaler Oslo Namsrett at: " --- herreløse katter, som må antas omfattes av viltlovens bestemmelser, hvoretter alle villlevende landpattedyr i utgangspunktet er fredet ---" Rettens utsagn er klar tale. Hjemløse katter hører under viltloven og er fredet.

Europakonvensjonen til beskyttelse av kjæledyr

Heller ikke i Europarådets konvensjon om beskyttelse av kjæledyr finnes det noen egen og selvstendig hjemmel for å avlive innfangede dyr. Man må fortsatt bygge på hva som internrettslig gjelder som hjemmel for slik avliving.

Forvaltningsloven

Ethvert vedtak som medfører inngrep i den enkelte borgers rettsfære, også innfangning og/eller avliving av katt, krever hjemmel i lov eller forskrift utferdiget i medhold av lov. Kommunestyret kan blant annet vedta slik avliving, men det er strenge vilkår. Fremgangsmåter for å fatte vedtak om inngrep overfor katter må følge forvaltningslovens regler om veiledning (§ 11), befarig (§ 15), forhåndsvarsling (§16), utredningsplikt (§ 18), skriftlighet (§23), begrunnelse (§§ 24-25), underretning (§27) og klageadgang (§§28-29).

Konklusjon

Det er fastslått i norsk lov og rettspraksis på området at det trengs positiv lovhjemmel for å avlive katter. Slik hjemmel for avliving av katt finnes bare i dyrevernloven § 6 annet ledd, og gjelder syke, skadete eller hjelpeløse katter som er i en slik tilstand at helbredelse ikke er påregnelig, og i Smittevernloven § 4-1, for å forebygge en allmennfarlig smittsom sykdom eller forhindre at den blir overført. Foreligger ikke betingelsene etter disse bestemmelsene, er avliving forbudt og kan ikke skje. Friske katter kan

fremmede ikke avlive på egen eller andres grunn enten det dreier seg om eide, hjemløse eller forvillede katter.

Konklusjonen er kort fortalt at det er forbudt å avlive

- katter som er i noens eie (strl.§§ 291 og 391)
- friske katter (dyrevernavloven § 6)
- hjemløse katter på egen eller andres grunn (strl.§ 407, viltloven § 3)

Det finnes ingen lovhjemmel for en slik avlivingsaksjon som styret i Refsnesalleen 2 borettslag, i samarbeid med Kay Otto Stensrud, har gjennomført. Den må derfor være å anse som ulovlig.

Den aktuelle avliving av katter, som kan være både eide eller hjemløse, utgjør brudd på bestemmelser i dyrevernavloven, viltloven og straffeloven. Jeg ber om at saken etterforskes på dette grunnlag. Jeg ber også om at politiet bringer på det rene hvordan kattene er blitt avlivet, og om metoden strider mot dyrevernavloven.

Med vennlig hilsen,

Lars Petter Kleiven